

I mí zuglén

Al srà parché da cínno di zuglén a in ò sänper avó pûc, mo mé quand a véss vgnîr föra in edéccola tòtt sti zuglén ed lâta, a n fö brîsa bân ed resésster: stmèna dâpp a stmèna a i cunpré tòtt. E pò a i ò sistemè int una vedrèna d'in dóvv i én lé in bèla mässtra, cum s'i fössen däntr ala butaiga d un zuglinèr d una vòlta. Quasst, zîrca una dezénna d ân indrî.

Pò un bèl dé ai véns al mânnd la Miriam, una benziân dal Sgnâur, un dunén ch'l a dè un sâns ala vétta... Mo, quand ste scaravânt ed dîs chillo schèrs l'arîva int al mí stûdi e la sbarlòcia la vedrèna di zuglén, a mé am vén fradd...

Ai ò un bèl da dîri che bisâgna tgnîri d acât parché un dé i sran i sù, mo lí la vrêv avairi pr âl man adès, brîsa da granda. Fén a incû a sân riusé a salvèri mo a n sò pròpi brîsa fén a quand a riusirò a difännder al mí péccol tesôr...

F. C.

Brèvo Êlio!

Una bèla nutézzia frasca frasca: al nòster **Elio Manini** l à vént al prémm prèmi par la seziân poeî dal

15° Premio Letterario Navile Città di Bologna

Al prèmi l é stè cunsgnè da Daniele Ara, presidânt dal Quartîr Navèlli, durânt una zerimògna int la Sèla dal Cunsèlli ed Quartîr ai 14 ed febrèr.

Cunplimènt a Êlio, ch'l é anc un bravéssum pitâur, dai amîg dal Pânt dla Biànnda.

Belèl, quall ch'l andèva cme un siân

Tânp indrî a nuté un sgnâuri ch'al trarvaseva Sant Isî tgnand par man una ragazòla. Vuèter al savî cum as fà in sti chès. Pânsa che té pânsa...

- *Epûr mé a l cgnòss... mo chi él pûr?*

Pò, al inpruvîs, al zarvèl al s mité a girèr, la lanpadèina dla memòria la s inpié e al nómm al salté föra.

- *Mô sé, mo l é ló: Belèl!*

Acsé am véns in amânt che da zâuven mé a m sân dedichè par socuânt ân al *atletica leggera*, in particulèr a fèva i zânt mèter pian, con la scuèdra dla *Pallavicini*. Sé, a dégg, pròpi pian, adèsi e sänza fûria. Ói, parché ai èra sänper un quèlc d ón ch'l um stèva par dnanz e cal sgnâuri ch'l èra drî a trarvser la strè l èra ón ed quissti: l èra cal fenòmen ed Bellelli, ch'al fèva di bûs in tèra quand al scatèva vî ch'al parèva ch'l avéss dâl mòl int âl ganb.

A i sân andè incânter suridând e ló an capèva brîsa né chi mé a m föss né csa psèvia vlair.

Quand a fö a un päs a i déss:

- *Quand ai èren zûven a t ò sänper véss da drî! Adès fenalmânt a t vadd in fâza!*

E ló, piotòst disorientè:

- *Scusi, non ho capito...*

A st pònt che qué ai spieghé chi m föss, i zânt mèter, la *Pallavicini*, ecz. Acsé a s mitènn a fèr dâu ciâcher e ló l um cunté che una vòlta al dé la pèga anc al grandéssum Mennea, quand ancâura al n èra brîsa cal canpiân che pò al dvinté. Insâmma: par la proprietè transitîva virtualmânt anc Belèl l é anca ló canpiân dal mânnd...

Tòtt quasst lé, in Sant Isî, dnanz a una pinénna che fòrsi la s dmandèva cus'i vlèven dîr tòtt chi bacâi ch'i èren drî a fèr chi dû nunón...

F. C.

1963, Carpàn: mo che atlèta...

L'arâdio

Una vòlta a la scrivèven acsé: l'arâdio. Prémma dla televisiân l'èra lí ch'l'ardusèva la famajja ala sîra, dâpp zanna. In cà mí, con un pèder gran apasiunè d òpera e d mûsica clâsica in generèl, al lonedé d sîra l èra dedichè al "Cunzèrt Martini & Rossi", un'istituziân ed tant ân fà. Pò ai èra "Rosso e Nero" con Corrado e quand ai fö un disâster a Salèren (ai véns zâ una mèza muntâgna) tòtti âl sîr i trasmitèven "La catena della fraternità". I elenchèven tòtti âli ufèrt con anc i nómm ed quí ch'i mandèven i bajûc... Srèni pò andè a bân fén? Ala dmanndga dâpp-mezdé ai èra "Ehi, ch'al scûsa", al progrâma regionèl in dialätt, ch'i al trasmitèven dai stûdi ed piâza San Martén. Ai èra la sîgla ed Marcèl (PGR3), i atûr Magoni, Cremonini (un cínno strepitâus, imitè da di èter mo mâi eguagliè), l'Ines Ciaschetti ch'l'èra una sgnèra Tûda irestèbbil e tant èter. La regî l'èra ed Franco Cristofori, giurnaléssta e studiâus dla stòria "minâur" ed Bulaggna, ch'al dirizé anc "Al Pavajân" la trasmisiân ch'la sostitué l "Ehi, ch'al scûsa". Ala dmanndga, finé la radiocrònaca ed Nicolò Carosio, ai èra la reclâm dla Stock: "*Se la squadra del vostro cuore ha vinto, brindate con Brandy Stock! Se ha perso, consolatevi con Brandy Stock!*"

Ogni tant a mé am vén un pòc ed nostalgî ed càl sîr e par cla vâus particulèr di aparècc' con âl vèlvor, una vâus péina, chèlda, che i *transîsstor* i n cgnòssen brîsa. Una vâus che mé a cardèva pèrsa par sänper e che invèzi ai ò artruvè quèsi par chès, da Ventura a Casalacc'. Adès i fan, di aparècc' ch'i an incòsa: al giradésc a trai velocitè (anc a 78 pr i déssc d una vòlta!), la (a)radio, al letâur di CD e dâl casatt e anc tòtt chi diavlèri cme l USB e "cla vâus". La sudisfaziân pió granda a l'ò avó quand, apanna purtè a cà l aparècc' ai ò méss só un vèc' 78 gîr e tòtt emozionè ai ò ascultè la bèla vâus d Howard Keel: "*Bless your beautiful hide...*" Sé, insâmma: "*Sette spose per sette fratelli*".

F. C.

Una vnéina in mèz ala frànt (secànnda pèrt)

Dâpp a un gran pèz, i respîr i dvin ténn regolèr, mo i s truvèven tròp bân par slintèr l abrâz, andând ed lóng a guardères int i ûc' e a fères bâcca da rédder. A un bèl mumânt, lî la spusté una ganba ch'la s'êra furmiglé e la s sinté a sfarghèr da un quèl tòtt fradd e mói: l'êra al nès ed cal curiusâz ed Furmajén ch'l'êra vgnó a cuntrulèr che incôsa fôss a pôst. Una vólta fâta la veréffica, scusând la cô, al turné a acuacères int al sô sît. Sänza fûria i s miténn a pôst e i turnénn a cà tgnândes par man e arcurdândes, ón con cl'êtra, tòtt i scapózz capitè, prémma ed capîr tòtt quall ch'i s'êren pèrs. Vâ pûr là, al mând l'ê pròpi stranpalè! Lî la i'êra câursa drî par di ân e ló gnînte, l'avêva sänper guardè da un'êtra pèrt! Ai êra bastè dîs secónd, par fèri inpièr una lûs particolèr int i ûc' ch'la n se srêv smurzè mâi pió: lî l'avêva pèrs tòtti âl batâli mo, con dla custanza, ala fèn l'avêva vént la guèra.

Trî mîs dâpp i se spusénn.

I ân i tachénn a svujeres, ón in vatta a cl'êter, sänza inción incâli cóm un tapaid rôsa e l'ugnân la véns rinfurzè dal arîv dla Cristéina: un stupajén bianc e râss ch'al dé una strichè in pió ai bulón d una còpia d azâr. Al tänp al pasèva sänper pió in fûria: la Cristéina la s maridé con ón ed Bulâggna e l'andé a stèr in zitè a San Rafèl, pò la regalé un anvédén ai dû nunón e la taché anc a vgnîr un pô pió spass a Veigatèra. Quand al sabèt l'arivèva só con Dagnèl, in cà l'êra fèsta gròsa e la Diomîra l'andèva fòra dai còpp. Dagnèl l'avêva bèle dîs ân, quand stra i sù genitûr ai taché a nâser di scuntrómmbel, che in pôc tänp i purténn la còpia ala separaziân. Sicómm che un probléma tîra cl'êter, pròpi cl'ân che lé, Duardén al taché a stèr mèl e, in pôc tänp, al pighé i usvéi e al s n andé.

Secând la lògica, la Cristéina la dmandé a sò mèder d andèr a stèr con lî, acsé la l'arêv ajutè anc a fèr grand Dagnèl. La Diomîra invèzi, la n s la sinté brîsa ed lasèr da par ló Duardén, ch'l'êra stè méss int al zimitèri drî dala cîsa ed San Bartelmî ed Veigatèra, dóvv l'avêva tachè a andèr tòtt i dé, par tgnîri un pô d cunpagnî. Ai é anc da dîr che lî la n avêva mâi méss un pâ

fòra da cal burgàtt e la n s sintéva brîsa al 'ltazza d andèr a vîver in zitè. S'as fôss tratè ed fèr una scapè a Bulâggna, inción probléma, l'arêv fât tòtt al pusébbil par dèr una man, mo lî l'êra nèda a Veigatèra e lé la vlèva murîr.

Sänza maré, la Cristéina, che in st mänter l'avêva truvè da lavurèr ala Còpp, l'avêva pôc tänp par stèr drî a Dagnèl, ch'al taché, a San Rafèl, a stèr insämm a di êter sbandè cme ló.

A sagg' ân, a fûria ed còcc' e spintón, l'arivé d'âura ed tór al diplòma dla scòla mèdia e al taché a andèr spass só dala nôna, par spilèri di bajuchén:

- *Nôna, al sèt che con té a m trôv pròpi bân? T î dimónndi pió mudèrna che mî mèder ch'l'ê sänper drî a bravèr e l'â la pretâisa ed méttèr al nès in tòtt i mî quî!*

- *Dagnèl, zairca ed capîr. Bisâggna t pôrt pazénzia con tô mèder, parché sänza la figûra ed sò maré drî däl spâl, lî l'â sänper pòra ed sbaglièr.*

- *Sé, vâ bân, mo sócc'mel, däl vòlt l'esâgera però!*

A fûria ed stèri drî, al riusé a fères cunprèr un muturén ed secànnda man e al taché a tirères drî cla balòta ed spusté ch'ai bazighèva in zitè. Una vólta i arivénn in zèncu' o sî e, dâpp avair parchegè i muturén e fât un girtén pr al burgàtt, i s miténn a sèder in zairc' int al curtîl d na cà tótt scalastrè. I êren tòtt fté ed pèl naigra e pén d frâja d azâr insfilzè int la chèren vîva: una ragazlatta con i cavî viòla, l'avêva una sfilza d anlénni int un'uraccia, däl balénni int na sâurazèjja e anc ónna int la lãngua. Un èter sugèt, con una crassta râssa int la tèsta ch'al parèva un galàtt, l'avêva un anlénna int al nès cunpâgna i tòr, un èter ancâura l'avêva una balénna int al nès, ch'an s sà pò brîsa cum al s farà quand al ciaparà la fardûra!

Insämmma: a Veigatèra i n avèven mâi vésst un spetàcuel cunpâgn, mo quasst an êra gnînt in cunfrânt a quall ch'suzdé dâpp! Defâti i tachénn a pasères, stra d lâur, un zigalén fât in cà e a supîer fòra di tîr ed fómml zelèst, pròpi cm i fân i indiàn quand i fómmlen quall ch'as ciâma *Calumet della pace*. I avèven ancâura da finîr al canân - Dagnèl al le ciamèva acsé - che tòtt quant i tachénn a andèr in sghirigâja. Da cal mumânt lé in s pasèven pió solamânt al canân, mo i n s pasèven anc cla ragazlatta, cme s'la fôss stè una

pû e lî la fèva da vâdder ed pruvèr al stass gudiól d un'èv ch'la vâula da un fiâur a cl'êter!

A cal pònt che lé, la Diomîra la n i vdé pió e svarsland:

- *Fòra da qué brótt spurcación, andè tòtt a cà vòstra!* - la cminziapié a dèr vî däl sgranadlè int la tèsta a cal branc ed sbalinè, zarcând ed picèr pió fòrt in vatta ala mazòca ed Dagnèl e la fè al bäl dal sgâmmber.

Al dé dâpp, Dagnèl al turné só dala nôna e par zarchèr ed méttri una pèza:

- *Mo nôna, a sän bèle int al dâumèlla e dâgg', dsdâssdet, l'ê finé al tänp ed quand i ranûc' i purtèven la piròcca! Adès an i é pió bisâggna ed méttèr só l'anbrâusa, adès a sän pió democrâtic, avân l'amore di grupp!*

- Mé a srò anc al'antîga, mo cal purcarî lé vâli a fèr da un'êtra pèrt. A n vói mâi pió vâdder qué só chi bunbardè e stièvo!

Dû mîs dâpp, la Cristéina la i dmandé s'la psèva stèr drî a sò fiól par na stmèna, parché lî la vlèva andèr a fèr âl fèri a Rémmen con al sò nôv cunpâgn. Con una bûrsa péna ed biancarî da sâtta, la s presenté a cà da sò fiòla, drî dala cîsa ed San Rafèl, int vî Zécchi al nómmer dû.

Cl'apartamânt al i andèva in vèrs parché l'êra silenziâus e l'êra asvén ala cîsa e ala staziân di carabinieri ed San Rafèl. Arivè in cà, la scanbié dâu ciâcher in fûria con sò fiòla, ch'l'avêva bèle âl valîs stra i pî e ch'la i gé:

- *Mégga méttret dl'angósstia par cal dsgraziè ed Dagnèl vè, al t darâ pôc fastîdi, parché al tâurna a lèt tòtti âl nòt vèrs âl quâter! Chi sâ in duv al s vâga sänper, stâ pûr sicûr che s'ai câsca la cà, lu-lé an i avanza brîsa sâtta!*

E la partè pr âl sâu fèri.

La Diomîra l'êra aviè a andèr a lèt con âl galén e dâpp avairi dè un'ucè', la smurzè la televisiân e l'andé int la sò stanza.

La se dsdè vèrs âl trai e dâpp a un pô la sinté Dagnèl a arivèr in cà e andèr a lèt anca ló.

Renzo Bovoli
(fèn dla secànnda pèrt)

Una stòria vaira

L'êra un dâpp-mezdé d estèd e a Casadío, fraziân d Arzlè, ai êra un caldâz insoportâbil. Int l'êra d una cà

da cuntadén, al'ôra d una fiôpa inpu-nänta, dû cusén, mâsti e fammna, tótt dû ed quèsi sî ân, i zughèven fagànd un'aligra gatèra, fenalmänt lébber ed dèr sfôg ala sô fantasî, véssst che i genitûr i s êren ritirè int äi sâu stanzi, scûri e frasschi, par la sòlita gabanèla.

A un zêrt pònt ai arivè int l'èra un òmen con di môd disinvòlt, cme s'al fôss drî a andèr a cà sô. Al salutè i dû ragazû e pò al sparè dedrî dala cà. Al turnè dâpp pôc purtând sig un'âsa pió èlta che ló, lèrga e sutîla e, supiànd par la fadîga, al s avié pr una cavdâgna, tgnó drî dai dû fangén.

- *An sént pió i címno!* - la gé al inpruvîs ónna däl mèder, a vâus èlta e mitàndes a sèder in vatta al lét.

- *I sintív vuèter?* - l'andé d lóng, arvòlta a quí ed cl'ètra stanza, ch'l'avèva la fnèstra sâura al curtîl.

- *Nâ, csa srèni drî a cunbinèr?* - i arspundénn quí ed là.

Int un mumänt al fô tótt un còrrer zâ pr äi schèl e pò int l'èra, ch'l'èra silenziâusa e trancuèlla int la lûs inbarbajänta: trôpa trancuèlla... Cus'èrel capitè? Äi bîsti, sentinèl sicûri e fidè, äli êren chièti, cme al sòlit. Äi galén äi stèven acuacè par tèra con äli èli avèrti e al can, lóng dstais, al durmèva trancuillamänt. Ai manchèva sâul i ragazû. Ed fât an i èra inción segnèl ch'al fèss da capîr al parché dla sô scunpèrsa. L èra un pió fât quèl! Ai vanzèva sâul una posibilitè:

- *I s vòlen fèr un schèrz* - al gé un pèder, cunvént - *chisà in dôvv i s én ardupè!*

- *Dûv sîv?* - i dmandénn a vâus èlta, con fidózza.

Ai arspundé sâul la gnôla däl zighèl, ch'la parèva una tólta in sdändla. I pruvénn a cuntràter:

- *Và bän... I é stè un bèl schèrz... mo adèsa vgnî fòra, gnínta puniziàn, I é una prumassa!*

Mo an suzdé gnínta.

- *Adèsa bâsta! Vgnî sóbbit fòra!* - anc la vâus dûra e sevèra la n utgné gnínta. L argó par chi fiû ch'i êren sänper stè ubidiènt e dòzil al taché a dvintèr angósstia.

- *L é la prémma vólta ch'cápita un quèl cunpâgn* - la gé una mèder - *bisâgna zarchèri!*

Sänper ciamànd i nómm di ragazû i fónn controlè al magazén däl granâi, la canténna, la stâla e la tîz, al pulèr, la

zèda fèssa datâuren al ôrt, i sättschèla e, ala fén, la sô stanza, mo sänza inción risültèt. Ai armagnèva al pâzz... I curénn tótt: afazè al bâurd i se vdénn spcè int l'âcua, là in fändd.

Al livèl l èra bâs, par vî dal sacc ch'al durèva da tant, mo fòrsi l èra asè pr una dâgrâzia... Con angósstia i miténn zâ, pió d na vólta, al grâfi, quall ch'al sarvèva par recuperèr la mastèla, mo, par furtónna, an s i ataché gnínta. Alâura i s dividénn un'ètra vólta: äi dâu dòn äli andénn dänter al buscàtt lé atais e i tachénn a esplorèrel, st mänter che i dû òmen, ciapè äi biziclàtt, i andénn vèrs i canp, pr äi cavdâgn e i fûs. I arivénn fén al masadûr, zarcànd datâuren s'ai fôss una quèlca trâzia o segnèl, anc s'l'èra difèzzil ch'i fôssen arivè fén lé, vésssta la gran distanza da cà. I s truvénn int l'èra, stóff e dsprè. Mo in duv êrni andè? Ch'i s fôssen aviè drî la strè ch'la travèrsa al pajais, pr arivèr ala ferovî? I n l avèven mâi fât. Ch'ai fôss pasè i zéngnen? Ultmamänt an s n èra brîsa véssst.

L'ónnica l èra avisèr i carabinieri e andèr dal prît, ch'al sunéss la campèna, qualla di alèrum e dâli emergiänz. Un gran avilimänt l avèva ciapè tótt: äi mèder äi stèven par zighèr e i maré, ch'i n la vlèven brîsa tór pèrsa, i fènn un'ètra ispeziàn datâuren a cà, prémma ed rasegnères a dmandèr ajût. Al parèva che incôsa al fôss a pòst. L ónnic quèl ch'ai manchèva l èra l'âsa dal bechén, mo quasst l èra normèl. Quand an la druvèva brîsa par crûver una bûsa ch'l'avèva da èser prest utilizè, la la lasèva lé da lâur, véssst che al zimitèri al n avèva brîsa un magazén.

- *Ai srà vgnó Luziàn a tòrla, dman i an da suplîr l'Irène, e ló al srà drî a scavèr la bûsa!* - al gé ón.

- *Prémma ed spargujèr la vusè, a vói andèr a dscàrrer sîg* - l arspundé cl èter - *chisà, ai é di chès ch'ai èva véssst!*

Al zimitèri l èra atais, pròpi in vatta al sô sît da cuntadén. Mî pèder l andé dänter pr un'entrèda ed sarvézzi, par dedrî, e al truvé mî cusèinna e mé st mänter che, con in man la pèla dal bechén, ai êren drî a scavèr un bûs in vatta a una vècia tàmmba.

- *Ah, a sî qué!* - al gé, con un'intunaziàn sulivè e instizé int l istàss tänp. I inparénn pò che Luziàn, prémma d andèr vî, al s avèva détt d andèr sóbbit a cà, cunpagnàndes fòra

dal zimitèri. nuèter, invèzi, ai êren turnè indrî, sän za imazinèr quanti sculazè äi se stèssen d'asptèr.

Renzo Fantoni

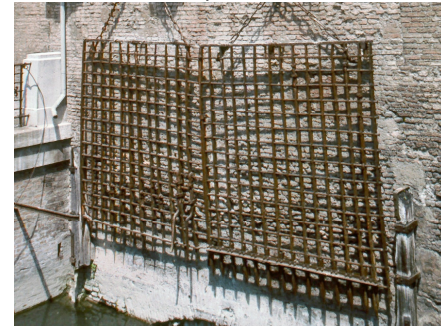
(trad. in bulgnais dala Nócchia d Bastèl)

Curiosità bulgnaisi: al lucàtt dla Grèda

S'avèssi mâi ucaziàn ed visitèr i ufèzzi dal Consòrzi dla Ciûsa, al nómmer dâgg' dla Grèda, int la sèla däl riugnân ai é un mòbil antîg con in vatta in bèla vésssta un lucàtt - mo dî bän gròs e pais! - ch'l'èra quall ch'al tgnèva srè la grèda ed fèr ch'ai é pròpi lé atais, in dôvv al canèl ed Ragn al pâsa sâtta ala mùra. Par mustrèr cum l é grand, a i ò méss ed banda un bichîr ed plâstica... Par fèrla complèta, ai é anc una targatta con sta scrètta che qué:

"Lucchetto di chiusura della grata posta sotto le mura di Bologna all'entrata in città del canale di Reno. Recuperato da Pietro Leoni e donato al Consorzio della Chiusa da Cesare Leoni, 26 marzo 2011"

Guardànd cal lucàtt am é vgnó da pinsèr a tótti cäl vòlt ch'i l aràn asrè par lasèr fòra i nemîg o chi furbén che, pr an paghèr al dâzi, i spinzèven in zitè dî mîz ninén fagandi galegèr int l'âcua dal canèl ed Ragn...

F. C.

Dal panirán ed Cúccoli: al vagunzén solitèri

Tànp fà, pasànd in muturén dala ví dal Ciù, guardànd a man drètta a vésst, fairum in vatta a un binèri mòrt, un vagunzén ferovièri bianc. Avèva con mé la màchina fotogràfica e alàura a m farmé par fèr socuànt scât. A n sò brîsa dîr al parché, mo cal vagunzén al m arcurdè quand da cínno a zughèva con al trenén a mòla ch'al s tirèva drî socuanti caròz e un vagunzén cinén, pròpi prezîs a quall lé, fairum chi sà da quant ed cal tànp, con l'èrba carsó par dānter e con una càrga ed frāja e lamîr... Chi sà a cus'al srà mâi sarvé, quand l èra in atività... Chi sà se stra i quāter letûr dal nòster giurnalén ai séppa un quèlc ferovièr ch'al le sèva.

Pr adès, cal vagunzén bianc al stà lé trancuèll, fairum vsén al strادلén dal Ciù, cum s'al fòss andè a finîr int un panirán ed Cúccoli ferovièri...

F. C.

“La Vétta” ed Ròca

In sti ûltum mîs ai ò avó un gran unàur: a sán stè incarichè ed dlîzer dāl poeší dl indimenticàbil Ròca (*Silvano Rocca*), ed métrri insàmm scrivandi in OLM e ed tradûsri par fèr un lîber tòtt sò. I l an vló fèr quí dl'ANCeSCAO, l'organizaziàn naziònèl di zènter sozièl dóvv Silvano l é stè un gran dirizànt vló bān e stimè da tòtt.

Par fèr ste lavurîr ai ò tgnó lèzer tòtt al stracantān ed poeší che Silvano l à scrétt e, ed man in man ch'andèva inānz, a m sintèva cràsser al murbén, mo, cum as pòl capîr, anc la mestézzia.

Quand ai ò prinzipliè ai èra cunvént che, pòst ch'avèva bèle dimónndi sâu poeší che ló l um avèva mandè, a n um srèv pió maraviè. Prezîs a quand an i é da fères inciónna maravajja d un gran canpiàn ch'al vénz una càur

sa. E, invèzi, gnanc pr insónni: l é stè asè dsfujèr cāl pāgin, lèzer cāl poeší sèri o bóffi, rumantichi o fèrini, ed fantasî o dedichè a Bulāggna, par sèntum tòtti āl vòlt incantè, pèn d amiraziàn e d comoziàn. A m sán dmandè spass «*mo cum farèl, Silvano, a tirèr fòra chi pinsîr acsé inteligént e uriginèl e cl'irunî maliziàusa? Cum fèl a fèr dscàrrer i paesàg' o āl bîsti, a lèzer una cà vècia, un calzaider, i péss int l'ācua, dāu bèrc, a métrr insàmm una sculéina e al zîl, una scāja ed Bāurg Pulais, la nabbia, l amāur, un lanpiunèr e un bruzài, e... tòtt al rèst?».* Pò a m sán détt che l'arspòsta l'é fāzil: Silvano l é un poèta autāntic, ed dāuga bōna, con una fantasî sánza cunfén e pròpi par ste mutív al vadd i quí che nuèter zānt “normèl” a n psān brîsa vādder.

Che bèl viāz ai ò fāt, insàmm al mî amîg Ròca! Quand al s n andè al inpruvîs, a n arèv mâi cardó ed psairèl incuntrèr un'ètra vòlta acsé d'avсэн, ed sèntrel lé insàmm a mé tòtti āl vòlt ch'a mitèva un sò scrétt dānter al lîber ch'l èra drî a cràsser.

Acsé, ai 31 ed Mèrz, l editāur *Pendragon* al mitrà fòra ste bèl vulómm ed 216 pāgin, con tòtti āl traduziàn in itagliàn par quí ch'i fan fadîga a biasèr al dialàtt. Al tètto al vén da ónna dāl pió bèli poeší ch'al séppen mâi stè scrétti in dialàtt bulgnais: *La Vétta*. La presentaziàn la srà fāta al dāpp-mezdé, in San Flîs a cal zîrcuel “Dozza” dóvv Silvano, sänpr inamurè dal dialàtt, l urganizèva āl riugnān ed tant poèta e zirudlèr in dialàtt.

Alàura ècco l unàur ch'am é capitè e che, fòrsi fagānd un pòc tròp al stimlén, a vlèva fèr savair ai amîg dal Pānt dal Biānnda. *La Vétta* l é un'ètra prèda, bèla, inpurtanta, ed gran qualità, da azuntèr ala nòstra gran murāja ch'l'impedèss al dialàtt bulgnais ed scunparîr.

Stāl poeší āl pòlen anc dèr una man par mòd d adruvèr al dialàtt brîsa sàul par dāl barzlàtt, mo anc par dîr di quí sèri, deliziûs, ch'i fan andèr in saltabèla, cumuvènt o pzighént, cme quí ch'l é stè bān ed regalères Ròca, indimenticàbil poèta dal dialàtt bulgnais.

Grāzie, Silvano.

Gigén

La siānza di nūster vîc'

Tabac (*Nicotiana tabacum*) - tabacco, pianta delle solanacee, tanto diffusa quanto è nocivo l'uso. Fu introdotto come stranuario, adoperato per curare la flussione de' denti, richiamando la saliva alla bocca, provato per ritornare a sensazione gli asfissati, specialmente annegati; e si trova indicato nelle antiche farmacopee per uso interno ed esterno, benchè dichiarato medicinale sospetto. Contiene la nicotina, alcaloide liquido volatile velenoso, adoprato come insetticida.

Da: G. Ungarelli, *Le piante aromatiche e medicinali nei nomi, nell'uso e nella tradizione popolare bolognese*.

Tipografia Luigi Parma, 1921.

Al Pānt dla Biānnda

Nómmer 138 dal 2015

Diretāur iresponsābil e limušnîr:

Fausto Carpan

Dséggn uriginèl:

Lupāmbol (Wolfango)

Umberto Sgarzi

Matitāza (Giorgio Serra)

Coretāur di sbāli: **Bertén d Sèra**

Strulgān eletrònica: **Āmos Lèli**

Abunamént par pòsta: almānc 20 € al ān.

Indirèzz:

FAUSTO CARPANI

Via Emilia Ponente 21

40133 BOLOGNA

tel. cell. 339-3536585

fausto.carpani@alice.it

**Tòtt i scrétt in dóvv an i é brîsa indichè
l autāur i én ed Fausto Carpani.**

**Al dizionèri ed riferimānt par cāl paròl
ch'āli én difèzzili da capîr l é quasst:**

Lepri – Vitali

Dizionèri

BULGNAIS - ITAGLIÀN

ITAGLIÀN - BULGNAIS

Pendragon, 2009

I sît bulgnîs i én quissti:

www.pontedellabionda.org

www.clubdiapason.org

www.lafamigliabolognese.it

www.bulgnais.com

www.marcopoli.it

I prossimi appuntamenti

MARZO	
Sabato 28, ore 21.....	Presso il Centro Sociale Montanari (via Saliceto 3/21): "Serata CABERNET" condotta da Emiliano Bonazzi e Francesco Preci, con la partecipazione del Mago Francesco e di Fausto Carpani.
Martedì 31, ore 17.....	Nella Sala dei Circoli (via San Felice 11) Fausto Carpani e Luigi Lepri presentano il libro di Silvano Rocca "La vétta" poesie in lingua bolognese con traduzioni in italiano.
APRILE	
Mercoledì 1, ore 9.....	Fausto e Gigén Lîvra dai microfoni di Radio Sanluchino (MF 100.4 - 104.7 mhz) nel programma "il Ricciolone" condotto da Marco Visita.
Domenica 12, dalle 11,30....	A Brento (Monzuno) inaugurazione del nuovo campanile della chiesa di Sant'Ansano dell'Opera Padre Marella. Programma: ore 10,00 - visita al castello delle campane ore 11,30 - Ritrovo e aperitivo presso il Circolo Monte Adone ore 12,00 - Fausto e le sue cante ore 13,25 - pranzo ore 15,00 - concerto di campane eseguito dai Maestri Campanari ore 15,45 - in chiesa esibizione di cori ore 16,45 - Inaugurazione completamento campanile e opera dello scultore Alex Zanella ore 17,00 - Santa Messa celebrata da padre Gabriele Digani Prenotazioni pranzo fino ad esaurimento posti (90) entro il 9 aprile a. Carla 3388725981 - Carlo Fabbri 3356570101 - aldominghetti@libero.it Quota di partecipazione (pro campanile) € 25 - ragazzi fino a 14 anni € 15.
Mercoledì 15, ore 9.....	Fausto e Gigén Lîvra dai microfoni di Radio Sanluchino (MF 100.4 - 104.7 mhz) nel programma "il Ricciolone" condotto da Marco Visita.
Giovedì 16, ore 21.....	Sala ARCI Paradiso di San Lazzaro di Savena (via Bellaria): Fausto Carpani e il Coro i Bruschi in una serata in favore dell'Istituto Ramazzini.
Giovedì 30, ore 16,30.....	Alla Famajja Bulgnaîša (via Barberia 11): pomeriggio dialettale con Fausto Carpani e i poeti bolognesi. Conduce Mirella Musiani.

Comunichiamo ufficialmente che il prossimo corso di dialetto, come sempre condotto da Roberto Serra, si terrà nella nuova sede dell'Associazione Culturale IL PONTE DELLA BIONDA, in via dei Terraioli 9. Questo significa, tra l'altro, nessuna difficoltà di parcheggio e possibilità di intrattenersi liberamente anche dopo le lezioni. Un "grazie" riconoscente all'amico ALDO JANI, ideatore del corso, che ha accettato con entusiasmo di affidarcene l'organizzazione.